

Information kring förskrivningsrätt samt nyheter i Terapirekommendationer Halland 2022

Nyheter i vår förskrivning. HSLF-FS 2020:2

- Läkemedelslistan för sjuksköterskor innefattar 16 olika områden. Till varje område hör specifika förskrivningsindikationer, dvs diagnoser och symtom där sjuksköterskan kan förskriva läkemedel.
- Viktigt att tänka på till vilken indikation vi kan förskriva ett visst läkemedel
- **2.4 Förstoppning** Övriga medel ATC kod A06A X

Kommentar: Övriga medel

Inte A06AX04 (linaklotid) Constella, kapsel

Inte A06AX05 (prukaloprid) Resolor, tablett

D-vitamin

- 3.3 Fortsatt profylax av D-vitaminbrist när stor risk för sådan brist bedöms föreligga

Kolekalciferol, A11CC05

Kommentar: Max 800 IE

Dosen ska ha bedömts som optimal av läkare

Övrigt intag av D-vitamin som ingår i läkemedel och kosttillskott ska beaktas.

Eksem

6.2 Akuta eksem av varierande genes

Starkt verkande glukokortikoider D07A C

Kräm, salva max 30 g förpackning **Kutan lösning**, flaska max 30 ml

12.1 **Smärta**, Tillfällig lätt till måttlig smärta

- Ibuprofen M01A E01

Kommentar: **Inte** beredningar för parenteral administrering,

Ibuprofen B. Braun, Infusionsvätska, lösning 200 mg

16.2 **Åksjuka**

- Meklozin R06A E05

Kommentar: **Inte** till barn under 6år

Kommit ut en bok ”**Sjuksköterskors förskrivning av Läkemedel**” En handbok

Egenvårdsruta

Skriven av Elisabeth Brobeck och Margareta Norell Pejner, distriktssköterskor och lektorer, båda yrkesverksamma i Halland.

E-recept är huvudregel från den 10/5 2022

- Gäller enbart vid förskrivning av recept på läkemedel till människor
 - Se Läkemedelsverkets [Ändringar i regelverk 2021-2022](#) för när undantag kan göras
- Följande typer av förskrivningar kan även fortsättningsvis ske på avsedda blanketter (men elektronisk förskrivning rekommenderas om möjligt):
 - Förskrivning av spolvätskor Livsmedelsanvisningar till barn
 - Förskrivning av förbrukningsartiklar/hjälpmedel
 - Fysisk aktivitet på recept (FaR)
 - Recept till djur

Förskrivning Spolvätskor

- Region Halland subventioner spolvätskor
- I en tabell på Vårdgivarwebben anges vilka spolvätskor som regionen subventionerar:
[Subvention av läkemedel - Vårdgivare \(regionhalland.se\)](https://regionhalland.se/subvention-av-lakemedel-vardgivare)

- **Förskrivning av spolvätskor i NCS:**

[VAS-hjälpen: Förskrivning av spolvätskor – Läkemedelslista – NCS \(ComAround Knowledge\)](#)

- **Förskrivning av spolvätskor i Pascal:**

[VAS-hjälpen: Förskrivning av spolvätskor för dospatienter – Pascal \(ComAround Knowledge\)](#)

Nyheter i Terapirekommendationer 2022

Anafylaxi

- Patienter med behov av anafylaxiprofylax ska alltid försees med 2 autoinjektorer
- Emerade adrenalinpenna har varit restnoterat på grund av konstruktionsfel
 - Emerade 300 µg och 500 µg finns åter tillgängligt och konstruktionsfelet är åtgärdat
 - Emerade 150 µg fortsatt restnoterat, åter tidigast hösten 2022 – Jext 150 µg är andrahandsalternativ

Anemi

- Järnbristanemi: förstahandsval peroralt järn 100 mg x 1
 - Vid mindre uttalad järnbrist eventuellt 100 mg varannan dag – dubbelt så lång tid till önskad effekt!
 - Vid behov av snabb substitution överväg intravenöst järn
- Behandling vid konstaterad B12-brist
 - Inled peroral behandling med tablett cyanokobalamin 1 mg 2 x 2 i en månad, därefter 1 mg 1 x 1
 - Tillskott av **folsyra** i högre dos (1 mg 2 x 2) rekommenderas initialt (förbrukningen av folsyra ökar när erytropoesen kommer igång)
 - Eventuellt kan även **extra järn** behövas initialt

Det är vanligt med överbehandling av vitamin B12 och folsyra. Ompröva indikationen och doseringsintervall, framförallt för intramuskulär injektion! Förelåg det avvikande prover i samband med behandlingsstart? Fanns det en tydlig indikation för behandlingen? Är fortsatt behandling motiverad? Vid tveksam indikation kan utsättning med uppföljande provtagning övervägas.

Hjärt- och kärlsjukdomar – Antikoagulantia

- Rekommendationer vid vaccination och andra intramuskulära injektioner > 2 ml finns i delkapitlet

Vitamin K-antagonister (Waran, Warfarin Orion)

- Vid förändringar/dosjusteringar av andra läkemedel:
 - Nytt PK(INR)-värde inom 3–5 dagar
 - **Tänk även på receptfria läkemedel, hälsokost och naturläkemedel!**

Hjärt- och kärlsjukdomar – Hypertoni

- Blodtrycksbehandling till äldre ska individanpassas, absolut behandlingsgräns borttagen

Hypertonibehandling hos äldre

Äldre

- Ortostatisk blodtrycksmätning rekommenderas hos äldre, diabetiker och patienter med andra orsaker till ortostatism.
- Vid ortostatism bör behandlingen baseras på stående blodtryck.
- Vid ortostatism rekommenderas i första hand dosjustering.
- Beakta att tiaziddiuretika vid eGFR < 30 ml/min har sämre effekt.

Gynekologi – Antikonception

- Nedtrappningsförslag Depo-provera injektionsvätska för patienter från 40 års ålder

Förslag till nedtrappning av injektionsvätska Depo-Provera	
Patientens ålder	Injektionsintervall
40–45 år	Var fjärde månad
46–48 år	Var femte månad
49–51 år	Var sjätte månad
> 52 år	Avsluta behandlingen

Gynekologi – Menopausal hormonbehandling

- För kvinnor över 45 år:
 - Varken ultraljudsundersökning eller hormonella blodprov krävs för att ställa diagnos
- Tidig menopaus (< 45 år) är **remissfall**
 - Patienter ska erbjudas adekvat hormonbehandling i korrekt dos
 - Behandlingen ska pågå åtminstone till normal menopaus (ca 52 år)
- Om osteoporos behandlas med östrogen **krävs minst 50 µg transdermalt östrogen** för effekt
 - (Tidigare minst 25 µg)

Gynekologi – forts.

- Vid svårbehandlad candidavaginit: svampodling **tidigast 2 veckor** efter avslutad flukonazolbehandling
- Enligt nya studier: HPV-vaccination minskar malignitetsutvecklingen även vid pågående HPV-infektion
 - Dock är skyddseffekten av vaccinet störst före sexuell debut
- Vagidonna vid vaginal atrofi – **ny receptfavorit**

Vaginal atrofi

estradiol

Vagidonna, vaginaltablett

Generika till Vagifem
Ej förmån

Hud

- Vid eksem nära öga rekommenderas Ficortril ögonsalva (ej inom förskrivningsrätten för sjuksköterskor)
- Sexuellt överförbara sjukdomar (STI) nu som eget kapitel

Hudsjukdomar

hydrokortisonbutyrat	Locoid Crelo kutan emulsion	Grupp II-steroid till barn med eksem i hårbotten, från 6 månader
hydrokortison	Ficortril ögonsalva	Rekommenderas vid eksem nära öga
betnovat + klinokinol	Betnovat med chionoform-salva	Betnovat med chionoform har avregistrerats
zinkoxid + borsyra	Zink-paraffinpasta med 1% borsyra APL	Behandlingsalternativ vid svamp i ljumske eller hudveck

Infektionssjukdomar

- Nytt avsnitt om influensa inklusive dosering för oseltamivir (Tamiflu) till vuxna

Luftvägsinfektioner – Influensa

oseltamivir	Tamiflu tablett	OBS! Dosminskning vid njursvikt!
-------------	-----------------	----------------------------------

- Nytt avsnitt om Hepatit A
- Postexpositionsprofylax efter varicellaexposition
 - Vilka patienter räknas som seronegativa och behöver testas?
 - Vilka patienter ska vaccineras som postexpositionsprofylax och vilka har kontraindikation

Observera att varicellavaccin (Varilrix, Varivax) är levande vaccin och därmed kontraindicerat till gravida, immunosupprimerade och barn < 9 månader. I de fallen kan aciklovirprofylax eller VZIG bli aktuellt – kontakta infektionsläkare.

Barn med immunosuppression och misstänkt exposition eller aktuell infektion ska efter föregående telefonkontakt remitteras in till Barnakuten.

Magtarmsjukdomar

- Vid gastroesofageal refluxsjukdom (GERD) är icke-farmakologisk behandling basen

Livsstilsråd är av högsta prioritet och har stor betydelse. Detta är basen i behandlingen och rekommenderas att göras **innan** beslut om att gå vidare med farmakologisk behandling.

- **Om behandling med PPI inleds – viktigt att fortsätta med livsstilsråden!**
- Tidigare delkapitlet Tarmsjukdomar har delats upp i nya delkapitel:
 - Inflammatoriska tarmsjukdomar (IBD), Celiaki, Laktosintolerans, Divertikulit samt IBS
- Vid nyinsättning av makrogolpreparat till vuxna – skriv gärna startförpackning
 - Olika smakpreferenser
 - Hög kassation
 - Anpassa efter behandlingstiden!

Springmask

- Vid springmask i familjen rekommenderas **inte** behandling av barn under 2 år som inte har symtom i första skedet
- Sjuksköterskor bör inte förskriva till barn under 2 år.
- Både läkemedel innehållande pyrvin (Pyrvin 100 mg, Vanquin 50 mg) och mebendazol (Vermox) finns receptfritt på apotek
- Apotekspersonal får inte rekommendera behandling på annan indikation än springmask, så vid övriga maskinfektioner rekommenderas att Vermox förskrivs på recept

Obesitas

- Viktminskning på 3–5 % av begynnelsevikten har positiva effekter på exempelvis blodtryck och blodsocker (tidigare har bestående viktminskning i storleksordningen 10–15 % angivits)

Palliation

- **Ny lägre maxdos** glykopyrroniumbromid vid rosslig andning: **3 ml/dygn**
 - Injektion 1 ml kan ges 1–3 gånger/dygn
 - Antikolinerga biverkningar
 - Receptfavorit finns
- Nytt delkapitel: Palliation vid luftvägsinfektioner
- Oral suspension nystatin vid muncandidos:
 - Dosen i palliationskapitlet avviker från FASS – skriv OBS efter dosering vid receptförskrivning
 - Eventuell tandprotes måste läggas i klorhexidin över natten under hela behandlingsperioden

Psykiatri

- Nytt delkapitel En väg in (EVIK) – kontaktvägar för bedömning av barn och ungdomars psykiska hälsa
- OBS! Läkemedelsval vid psykiatriska tillstånd hos barn och ungdomar ser annorlunda ut än för vuxna

En väg in (EVIK)

För bedömning av barn och ungas psykiska hälsa finns En väg in – kontaktcenter barn och ungas psykiska hälsa Halland sedan 2021.

Kontaktvägar En väg in (EVIK):

- Vid remittering från vårdcentral, barnmottagning och elevhälsa skickas remissen till PSHBUPEVIK.
- Barnet själv, vårdnadshavare eller annan närstående kan få rådgivning och en första bedömning via telefon: 010–476 19 99.

EVIK bemannas av specialistutbildade sjuksköterskor. När en patient bedöms ha behov av insatser från vården bokas patienten in av EVIK på ett första besök, antingen på någon av de nya mottagningarna Barn och ungas psykiska hälsa Halland eller på någon av regionens BUP-mottagningar.

Sår

- Information om riskfaktorer för fotsår hos diabetiker finns i Sårkapitlet, Fotsår hos diabetiker
 - Vid årskontroll – ta ställning till vilken riskgrupp för fotsår patienten befinner sig i
- Vid fotsår som ej läker hos diabetiker ska kärlbedömning göras inom 2 veckor
 - (tidigare inom 4 veckor)
- Undernäring och näringsbrist kan fördröja sårhelingsprocessen
 - Vid behov av stöd för uträkning av näringsbehov för god sårhelning:

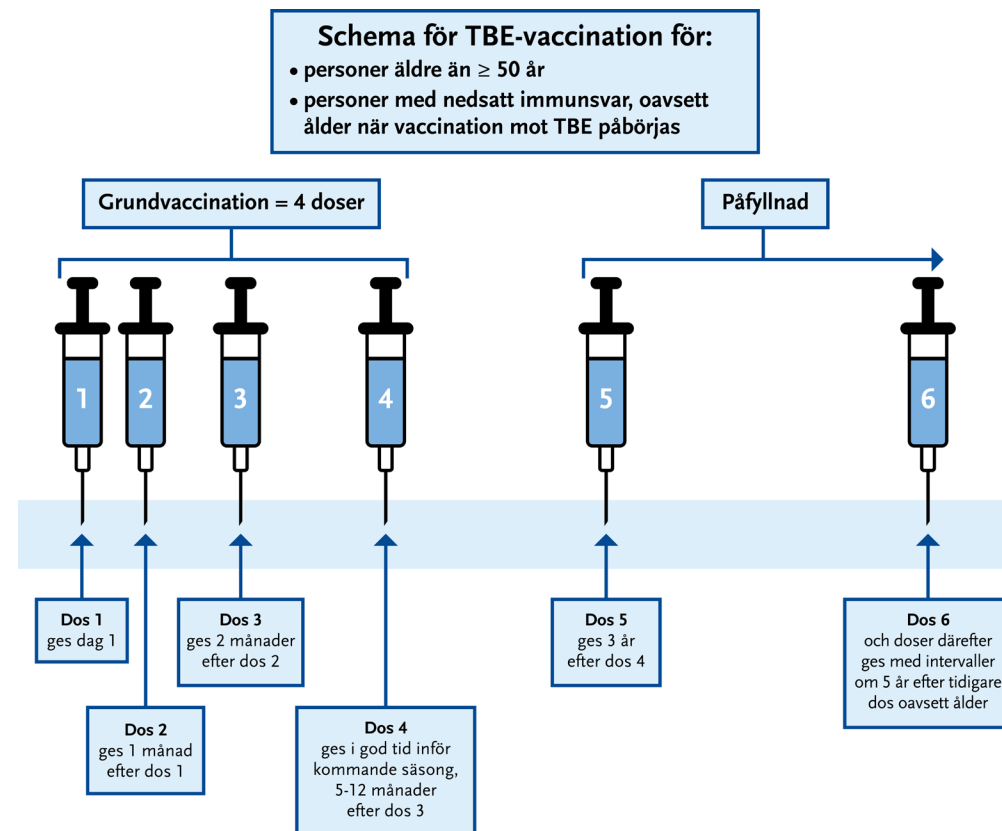
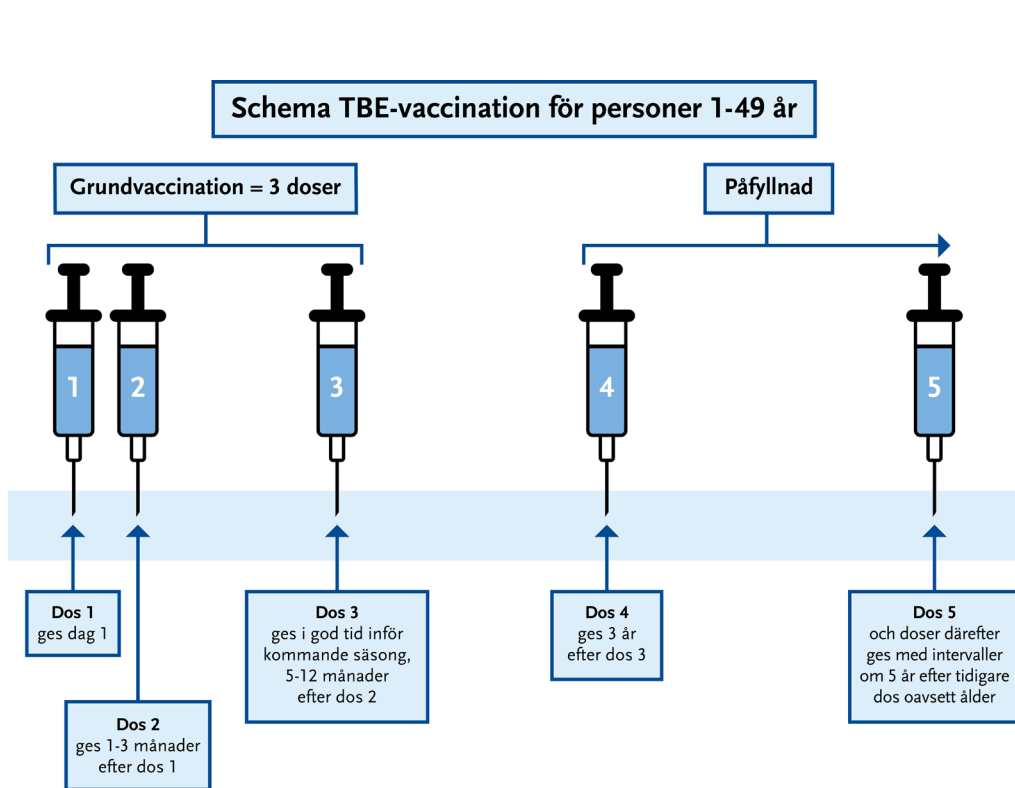
Näringsbehov vid sårhelning per kg kroppsvikt		
	Generellt behov vid sår	Behov vid undernäring* eller svårhelade sår
Energibehov	25–30 kcal/kg/dag	30–35 kcal/kg/dag
Proteinbehov	1,0–1,2 g/kg/dag	1,2–1,5 g/kg/dag

*Se [diagnoskriterier för undernäring i kapitel Vätsketerapi- och nutritionsbehandling, Nutritionsbehandling.](#)

Vaccinationer

- Nytt avsnitt Vaccination mot hepatit A
- Barn till mödrar med immunsupprimerande behandling ska inte vaccineras med levande vaccin
 - Gäller vaccination mot rotavirus och tuberkulos
 - Barnet kan vara påverkade av moderns immunsuppression upp till 6 mån efter födsel
 - Gäller oavsett om barnet ammas eller inte
 - [checklista-infor-vaccination-mot-tuberkulos--och-rotavirusinfektion.pdf \(rikshandboken-bhv.se\)](#)
- För TBE skiljer sig rekommendation för grundvaccinering av personer ≥ 50 år från FASS!
 - Framtagen i diskussion mellan Folkhälsomyndigheten och Sveriges smittskyddsläkare

Vaccination vid TBE

Ögonsjukdomar

Allergisk konjunktivit – lokal behandling

natriumkromoglikat

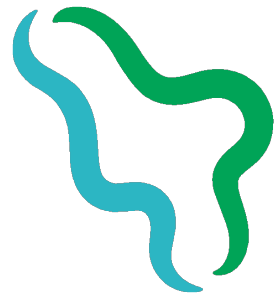
Lecrolyn Sine

Ögondroppar i flaska **utan** konserveringsmedel

Hållbarhet 8 veckor efter öppnande

5 ml flaska receptfri

10 ml flaska receptbelagd

Region Halland
Läkemedelskommittén